

อีกหนึ่กทางเลือก

ของการศึกษาในโรงเรียน

Another Alternative to School Education

“ความเห็นของผมคือ ถ้ากำลัง (เงิน) มี ส่งลูกเข้าไปเรียนอย่างนั้นจะดีมาก... คำเตือนคือ ถ้ามีพี่น้องอยู่ด้วยกัน ควรส่งไปเรียนนานาชาติเหมือนกัน ป้องกันการอิจฉา (ผมยังอิจฉาน้องผมเลย มันเรียนน่าจะดีกว่าผมอีก)”
// @ Colony

“ชอบมากค่ะโรงเรียนแบบนี้ มีอุปกรณ์ครบทุกอย่าง...เรียนสนุก...การเรียนการสอนจะเน้นให้เด็กกล้าแสดงออก ไม่ค่อยได้เรียนเป็นวิชาการมากเท่าไร เด็กจะมีความคิดสร้างสรรค์ และได้ภาษาอังกฤษมาก ๆ ๆ ๆ” // @ เด็กอดีตนานาชาติ มีประสบการณ์ค่ะ

“หนูอยากย้ายไปเรียนนานาชาติมากเลยค่ะ เพราะอยากได้ภาษา และโรงเรียนที่หนูเรียนอยู่ตอนนี้ก็มีนักเรียนในห้องตั้ง 60 คน เรียนไม่รู้เรื่องเลย ตอนนี้อยู่พิเศษตัวเป็นเกลียว แต่มีปัญหาก็คือว่า พ่อแม่ไม่เห็นด้วย ท่านบอกว่า โรงเรียนนานาชาติก็ไม่ได้ดีอะไร... หนูคุยเรื่องนี้กับพ่อแม่มาตั้งแต่เด็กแล้วค่ะ แต่ก็ยังไม่หวัง หนูจะทำยังไงดีค่ะ ช่วยแนะนำหน่อย”
// @ ช่วยหนูด้วย

กระตุ้กที่เด็ก ๆ เข้ามาเขียนทิ้งไว้ในบอร์ดสนทนาของเว็บไซต์แห่งหนึ่ง เผยถึงความรู้สึกนึกคิดที่พวกเขาต้องการ่าเรียนได้เป็นอย่างดี แม้ว่าความเห็นเหล่านี้จะเป็นเพียงเศษเสี้ยวของเสียงจากเด็ก ๆ ในวัยเรียนทั่วประเทศ แต่เมื่อนำมาพิจารณาร่วมกับตัวเลขที่ว่า ในปี พ.ศ. 2546 ประเทศไทยมีโรงเรียนนานาชาติ 88 โรง โรงเรียนสองภาษา 109 โรง ครอบคลุมจำนวนนักเรียนกว่า 3 หมื่นคน และมีเงินหมุนเวียนเฉพาะในส่วนของค่าเทอมกว่า 7 พันล้านบาทต่อเทอม โดยที่ตัวเลขทั้งหลายยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ย่อมเป็นภาพสะท้อนได้ว่า แนวทางใดคือ “ทางเลือกยอดนิยม” ของการศึกษาในสังคมไทยขณะนี้

“In my opinion, if you have money, it will be very good to send your children to study there. The warning is that if they have siblings, they should be together. They should be sent to international schools too to avoid jealousy. (I'm jealous of my younger to study with more fun.)” // @ Colony

“I like this kind of school very much. Everything is well equipped. It's fun to study. Instruction method has encouraged students to express themselves. There's not much academic. Children will be creative and can use a lot of English.”
// @ Former international experienced student

“I really want to move to international school because I want to have language skill. At my current school, there're 60 students in the class. I can't learn a lot and have to receive special tuition. The problem is that my parents disagree with the idea. They said that international schools are no good. I've talked to them about this since I was a kid but I'm still hopeless. Please tell me what to do.” // @ Help me please

Questions posted by children on the web board of a web site have revealed their feelings and ideas about their studies. These opinions may represent a small part of children at study age throughout the country. However, considered the information that in 2003, Thailand has 88 international schools, 109 bilingual schools, covering over 30,000 students, with over 7 billion baht per semester of tuition fees, which tends to constantly rise, it can reflect that which direction is “favorite alternative” to Thailand's education these days.

ที่มาของ "ทางเลือกยอดนิยม"

ว่ากันว่าปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนนานาชาติได้รับความนิยมมากก็เป็นเพราะ "ครู" ในโรงเรียนเหล่านี้มีความสามารถในการเข้าถึงจิตใจเด็ก ดูแลนักเรียนอย่างเต็มที่ และจัดการเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์ ทำให้เด็ก ๆ สามารถเรียนรู้ไปพร้อมกับความสนุกสนานโดยไม่หนักสมองเกินไป

โรงเรียนไทยหลาย ๆ แห่ง พยายามแข่งขันกับโรงเรียนนานาชาติด้วยการเปิดหลักสูตรสองภาษาขึ้น แต่จากผลงานวิจัยเรื่อง "โรงเรียนสองภาษา" ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนสองภาษาจะมีความเหลื่อมล้ำระหว่างครูไทยกับครูต่างชาติ เพราะครูไทยมักจะอยู่ในฐานะครูผู้ช่วย ทำให้ครูไทยรู้สึกว่าคุณภาพที่ต่ำกว่า วิธีนี้จึงยังไม่สามารถนำสู่การเพิ่มประสิทธิภาพของครูผู้สอนได้

ส่วนโรงเรียนไทยแท้ที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกตินั้น ปัญหาของครูจะยิ่งไปกว่า เพราะภาระหน้าที่และนักเรียนจำนวนมากที่ครูต้องรับผิดชอบ ผลตอบแทนในรูปของตัวเงินที่ค่อนข้างน้อย สำคัญที่สุดคือ คักดีศรีแห่งอาชีพครูในสังคมไทย ที่ทำให้ "ครู" กลายเป็นอาชีพที่ไม่มีใครอยากเป็นมากขึ้นทุกที

แล้วเช่นนี้ โรงเรียนไทยจะก้าวสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพได้อย่างไร?

เพื่อทางเลือกที่ดีกว่า

ด้วยปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ จึงเกิดมีโครงการ "พัฒนาโรงเรียนไทยสู่ความเป็นเลิศ" (Thai School of Excellence) ขึ้นจากการริเริ่มของคุณหญิงชดช้อย โสภณพนิช นักบริหารที่มีประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนมายาวนาน ทั้งในฐานะอาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้นำการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคมไทยผ่านเด็กและเยาวชน ในรั้วโรงเรียนภายใต้กิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการตาวิเศษ

THE SOURCE OF "FAVORITE ALTERNATIVE"

It is believed that a factor that has made international schools very preferable is because "teachers" in these schools are able to access to the student's mind. They take full care of students and manage the instruction creatively, enabling students to learn simultaneously with fun without too much brain strain.

Many Thai schools have tried to compete with international schools by opening bilingual schools. However, the research on "Bilingual Schools" of students of the Faculty of Education, Chulalongkorn University has found that bilingual schools would have discrimination between Thai and foreign teachers. Thai teachers usually serve as teaching assistants, thereby making them feel inferior. This method, therefore, cannot lead to efficiency enhancement of teachers.

As for those purely Thai schools that provide regular curriculum, teachers' problems seem worse. Their responsibilities and the number of students are high compared to very low monetary returns. Most importantly, the dignity of teaching profession in Thai society has made "teacher" even more undesirable profession.

Then, how can Thai schools become quality ones?

FOR BETTER ALTERNATIVE

These problems have led to the emergence of Thai School of Excellence Project, initiated by Khuning Chodchoi Sophonpanich, a long-timed experience administrator as university lecturer and activity leader for social development through children and youths in schools under the activities of Magic Eye Project.

1
3
5
7
9
11
13
15
17
19
21
23
25
27
29
31
33
35
37
39
41
43
45
47

ทางโครงการฯ ได้คัดเลือกโรงเรียนที่พร้อมเสียสละครู 5 คน (ครูที่มาร่วมโครงการฯ ล้วนเป็นครูในระดับอนุบาล 1- ประถมศึกษาปีที่ 2) มาร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการเต็มเวลาเป็นเวลา 5 เดือน (ตุลาคม 2546 - กุมภาพันธ์ 2547) ได้จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนอานวยศิลป์ โรงเรียนมาแตร์เดอี โรงเรียนพิชญศึกษา โรงเรียนสาธิตบางนา และโรงเรียนศรีวิภรณ์

การอบรมครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจาก British Council ช่วยจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาแบบ Child Centred มาให้ความรู้กับครูเหล่านั้น ทั้งยังได้รับความช่วยเหลือจากโรงเรียนนานาชาติอีกหลายแห่งช่วยส่งครูมาเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้เข้ารับการอบรม รวมถึงเป็นสถานที่สำหรับดูงานด้วย ตลอดระยะเวลาของการอบรม วิทยากรจะคิดสถานการณ์ใหม่ๆ ขึ้นมาเรื่อยๆ ครูที่เข้าอบรมก็ต้องคิดกิจกรรมและรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ จากนั้นก็จะไปฝึกงานที่โรงเรียนนานาชาติ สัปดาห์สุดท้ายของการอบรมทุกคนจะเข้าค่ายสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้กัน

เมื่อถึงเวลาเปิดเทอมใหม่ ครูทั้ง 25 คน ก็ได้เวลานำความรู้ไปใช้กับสถานการณ์จริง ด้วยรูปแบบการสอนที่แตกต่างกันไปในแต่ละโรงเรียน

28

แบบดูการสอนของครูคุณภาพ

ที่โรงเรียนอานวยศิลป์ คือหนึ่งในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาโรงเรียนไทยสู่ความเป็นเลิศ เลือกที่จะใช้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรสองภาษา และเมื่อครูที่ส่งไปอบรมกลับมาสู่โรงเรียน รูปแบบการเรียนการสอนจึงได้รับการปรับปรุงให้เป็นไปในทางที่เน้นให้ทั้งครูไทยและครูต่างชาติสอนร่วมกันอย่างเท่าเทียม

การเรียนในวิชาหนึ่ง ๆ ใช้วิธีแบ่งเด็กออกเป็นสองกลุ่ม ทั้งสองกลุ่มจะสลับกันเรียนทั้งกับครูไทยและครูฝรั่ง ด้วยวิธีนี้เด็ก ๆ จะเรียนเนื้อหาเดียวกันซ้ำสองครั้ง เป็นภาษาไทยครั้งหนึ่งและอังกฤษอีกครึ่งหนึ่ง ทำให้ความรู้แน่นขึ้น ขณะที่ครูทั้งสองชาติจะอยู่ในฐานะเท่าเทียมกัน ไม่มีใครเป็นผู้ช่วยใคร ทั้งคู่จึงภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีความเป็นครูได้เท่ากัน และต้องช่วยกันพัฒนาการสอนซึ่งเท่ากับเป็นการพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน

ขณะที่เวลาเพิ่งผ่านไปเพียง 1 ภาคการศึกษา อาจยังเร็วไปที่จะสรุปว่าได้เกิดประโยชน์อะไรขึ้นกับครูและนักเรียนตามโครงการฯ นี้บ้าง แต่ข้อสังเกตบางอย่างจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ก็อาจทำให้พอมองเห็นแนวโน้มในการพัฒนาครั้งนี้ได้

.....
The project selected schools ready to sacrifice 5 teachers (all participating teachers are teaching at kindergarten to Primary 2 levels) to participate in 5-month (October 2003 - February 2004) full-time practical training session as follows: Amnuaysilp School, Mater Dei School, Phitchaya Suksa School, Bang Na Demonstration School and Srivikorn School.

This training was granted cooperation from the British Council in finding child-centred education experts to provide knowledge to those teachers. Many international schools also sent teachers as coaches to training participants and were site visits. Throughout the training, experts would think out new situations for participating teachers to initiate appropriate activities and instruction methods. Then they would be trained at international schools. In the last week of the training everyone would join the knowledge exchange camp seminar.

When the new semester arrives, all 25 teachers would apply the knowledge gained with real situation with different instruction methods in each school.

PEEKING AT THE INSTRUCTION OF QUALITY TEACHERS

Amnuaysilp School, one of the schools that participate in Thai School of Excellence Project, has chosen to use educational management according to bilingual curriculum. When teachers sent to the training returned to the school, the instruction method has been improved, focusing on equal teaching of both Thai and foreign teachers.

In teaching a subject, students are separated into 2 groups. Both will take turns in studying with both Thai and foreign teachers. With this method, students would learn the same content twice, in Thai and English, thereby solidifying their knowledge. Teachers, Thai and foreigners, are equal and both are proud of their teacher dignity and have to help developing the instruction, which means simultaneously developing themselves.

A semester just passed. It may be too soon to conclude the benefits gained by students and teachers. However, some observations from related parties may shed some light on the development trend.

“ความเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้คือ ลูกผมมีอารมณ์ดี ทุกเช้าจะกระตือรือร้นอยากให้พ่อแม่พามาส่งโรงเรียน...เด็ก ๆ ดูไม่ยากครับ ถ้าเขาไม่ชอบ ท่าทางการแสดงออกของเขาจะชัดเจนแต่นี้ไม่ใช่ และเขาก็ขยันท่องศัพท์โดยที่เราไม่ต้องเตือน ก็แปลว่าเขาชอบและสนุกกับความรู้เหล่านี้”

นี่คือเสียงสะท้อนจากคุณอัมพร จันทรจำรัสแสง ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป. 1 โรงเรียนอานวยศิลป์ ขณะที่ในส่วนของคุณรูปภาพที่มองเห็นจากสายตาของผู้อำนวยการโรงเรียนอานวยศิลป์ น่าจะช่วยสะท้อนศักยภาพที่เพิ่มขึ้นของพวกเขาได้เป็นอย่างดี

“เมื่อกลับมาจากการอบรม เขายังเกิดความรู้สึกว่าจะต้องทุ่มเทให้กับงานมากขึ้น ความคิดกำลังแล่น มีการเสนอโครงการใหม่ ๆ เยอะ เราได้รับฟังและนำความคิดของเขามาปรับใช้ให้เหมาะสม ทำให้เขามีกำลังใจ และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองไปสู่การเป็น “Professional Teacher”

ผลการเรียนของนักเรียน รางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ ชื่อเสียงที่สั่งสมมายาวนาน หลากหลายองค์ประกอบที่ผู้คนจะนำมาพิจารณาเพื่อชี้วัดว่า โรงเรียนใดคือโรงเรียนที่เป็นเลิศ แต่หากองค์ประกอบเหล่านี้ไม่ได้นำมาซึ่งความสุขของนักเรียนและความกระตือรือร้นของครูผู้สอน ก็ไม่น่าจะเรียกได้อย่างเต็มปากเต็มคำนักว่าโรงเรียนดังกล่าวนั้นเป็นโรงเรียนที่เป็นเลิศ

ด้วยเหตุนี้หากการดำเนินงานตามโครงการฯ ที่เน้นไปที่การพัฒนาศักยภาพครูไทย สามารถดำเนินการอย่างได้ผลจริงก็น่าจะเชื่อได้ว่าในอนาคตอันใกล้ โรงเรียนไทยกำลังจะก้าวสู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพมากขึ้นทุกขณะ เพราะเรากำลังจะมีครูคุณภาพ

“ครูที่ดีจะทำให้การเรียนในแต่ละนาที่มีความหมายมากขึ้น ในทุกนาที่ที่เรียนเด็กจะได้ทั้งความรู้ทางวิชาการและความรู้

อื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ถ้าครูสามารถทำให้ประสิทธิภาพต่อหน้าที่สูง เด็ก ๆ ก็ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเรียนมาก พวกเขาจะมีเวลาว่างสำหรับใช้ชีวิตให้เหมาะสมกับช่วงวัย และมีความสุขได้มากขึ้น เหตุการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อเรามีครูที่มีความรู้ความสามารถ ทุ่มเทและรักในอาชีพครูอย่างแท้จริง”

คำพูดของเพชรชูดา รัตนทาส เกษประยูร ผู้อำนวยการโรงเรียนอานวยศิลป์ ช่วยย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของครูคุณภาพ ที่จะนำโรงเรียนไทยไปสู่ความเป็นเลิศอย่างแท้จริง

.....

“The obvious change is that my child is good tempered. In the morning, he is very enthusiastic and wants us to send him to school. Children are easily noticeable. If they don't like it, their expressions will be clear, but this isn't the case. He's more diligent in memorizing vocabulary without our warning. This means that he likes it and enjoys this knowledge.”

This is the reflection from Khun Amporn Chanchamratsaeng, a parent of Primary 1 student of Amnuaysilp School. As for teachers, the picture perceived by Director of Amnuaysilp School should illustrate their rising potential.

“Returning from the training, they feel that they have to dedicate more. Their ideas are running and many new projects have been proposed. We've listened and adjusted their ideas to encourage them to be ready for self development to become “Professional Teachers.”

Study results of students, awards from various agencies and long accumulated fame, as well as various factors that people will consider to indicate that which school is excellent. However, if these components do not bring happiness to students and enthusiasm of teachers, these schools cannot be absolutely called school of excellence. Therefore, if the project implementation with focus on potential development of Thai teachers can be implemented effectively, it is believed that in the near future, Thai schools will step closer to being quality schools because we're having quality teachers.

“Good teachers will make every minute of study more meaningful. In every minute students study, they will gain both academic knowledge and other kinds of knowledge necessary for their development to become an absolute man. If teachers can enhance efficiency per minute, children don't have to spend a lot of time studying. They will have more free time spending their life appropriate with their age and become happier. This even can happen when we have capable, knowledgeable, dedicating teachers who really love teaching profession.”

What Phetchuda Ratanatharos Kesprayoon, Director of Amnuaysilp School, said could explicitly emphasize the significance of quality teachers who can really bring Thai schools to excellence.

1
3
5
7
9
11
13
15
17
19
21
23
25
27
29
31
33
35
37
39
41
43
45
47